

LULEÅ TINGSRÄTT
Brottmålsenheten

DOM
2011-10-26
meddelad i
Luleå

Mål nr B 684-11

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Karin Hansson
Åklagarkammaren i Luleå

Målsägande

Målsägande A
Se bilaga 1 (hemlig)

Målsägandebiträde:

Advokat Christina Lehto
Advokatbyrån Kaiding kommanditbolag
Box 112
971 04 Luleå

Tilltalad

Ture ANDERS Lahti, 510826-9514
Mjölkuddsvägen 119 Lgh 1003
973 43 Luleå

Offentlig försvarare:

Advokat Bo Forssberg
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

DOMSLUT

Begångna brott

Våldtäkt mot barn

Lagrums

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år 6 månader

Skadestånd

Anders Lahti ska utge skadestånd till målsägande A med 75 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 1 januari 2007 till dess betalning sker.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 849	Skeppsbrogatan 41	0920-29 55 00	0920-29 55 01	måndag - fredag
971 26 Luleå		E-post: lulea.tingsratt@dom.se		09:00 - 12:00
		Hemsida: www.domstol.se		13:00 - 15:00

Häktning m.m.

Anders Lahti förklaras häktad och ska stanna i häktet tills dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifterna om målsägande A:s och vittnet B:s identiteter, som förebringats inom stängda dörrar. Detta innefattar uppgifterna i bilaga 1 till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Christina Lehto tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 8 712 kr. Av beloppet avser 6 970 kr arbete och 1 742 kr mervärdesskatt.
  2. Bo Forssberg tillerkänns ersättning av allmänna medel med 8 713 kr. Av beloppet avser 6 970 kr arbete och 1 743 kr mervärdesskatt.
  3. Av kostnaderna för försvaret och målsägandebiträdet ska Anders Lahti till staten återbetala 6 970 kr.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

Åklagaren har, efter kursiverade justeringar, yrkat att Anders Lahti ska dömas för våldtäkt mot barn enligt det följande.

Lahti har vid upprepade tillfällen under *tiden 2006 – 2008* i den då gemensamma bostaden i Luleå genomfört annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförligt med samlag med A, som då var under 15 år *och som stått under fostran av eller haft ett liknande förhållande till Anders Lahti*. Den sexuella handlingen har bestått i att Lahti fört in sina fingrar i målsägandens underliv.

Lagrum: 6 kap. 4 § första och andra stycket brottsbalken.

A har biträtt åtalet och krävt skadestånd av Anders Lahti med 75 000 kr för kränkning, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 januari 2007 till dess betalning sker.

Anders Lahti har medgett att han vid två tillfällen under 2008, det första strax före och det andra strax efter A:s femtonårsdag, berört A:s könsorgan, varvid han vid det andra tillfället fört upp ett finger i hennes slida, men förnekat brott. Han har bestritt skadeståndskravet, men godtagit 15 000 kr som ett i sig skäligt belopp.

UTREDNINGEN

Det har i målet inte åberopats annan bevisning än förhör med A, hennes mor B, Anders Lahti, samt vittnet Kerry Thorell. Av vad som framkommit vid dessa förhör antecknar tingsrätten följande.

A

Hon är uppvuxen med sin mormor i Peru och hennes mamma flyttade därifrån när hon var nio. Hon kom till Sverige i januari 2005, då hon var elva år, och hade inte träffat moderns nye man Anders Lahti innan de möttes på flygplatsen. Hon tror att hon blev adopterad av Anders Lahti redan innan hon kom hit. Hennes lillasyster föddes en månad efter att hon anlänt till Sverige och dog i en tragisk olycka när hon nyss fyllt ett år. Hon minns att hon och den övriga familjen bodde på Rödkallens väg i omkring två år. Det fungerade bra med familjen i början, men detta förändrades vid lillasystemens död.

Hon tror att hon och Anders Lahti var i ”datorummet” på Rödkallens väg vid det första tillfället då något hände. Hon halvlåg i sängen och Anders Lahti satt bredvid. Plötsligt började han ta på henne och förde in handen under hennes pyjamasbyxor.

Vid ett annat tillfälle satt hon i soffan i vardagsrummet tillsammans med Anders Lahti, som hjälpte henne med läxorna i svenska eller engelska. Hon minns att hon hade en filt över sig.

Det som hände vid tillfällena var att Anders Lahti stoppade in sina fingrar i hennes underliv; hon minns inte hur länge, men det var ”varken kort eller långt”. När fingrarna var i slidan rörde han på fingrarna. Det kan ha varit fråga om endast ett finger. En gång kom hennes mamma in i rummet, varvid Anders Lahti fick ”panik” och tog bort handen direkt. Hon hade oftast pyjamas på sig vid dessa tillfällen. Hon kommer inte ihåg exakt hur många gånger det hänt, men det var minst två eller tre gånger. Det kan ha varit en vecka eller någon dag mellan tillfällena. Det som står antecknat i polisförhör om att hon skulle ha sagt att det skett flera gånger per vecka under sex månaders tid är felaktigt och en missuppfattning. Hon tror inte att det gjorde ont när Anders Lahti förde in fingret i slidan och minns inte om det kändes

efteråt. Vid det sista av tillfällena sade hon till Anders Lahti att det han gjorde var fel och att han skulle sluta och sprang sin väg, varvid han kom efter och undrade vad det var som hände och bad henne berätta för honom. Efter detta hände det aldrig något liknande igen.

Någon vecka efter den senaste händelsen senare skulle de åka utomlands med hennes mormor och hon berättade då för sin mamma vad som hänt. Både mamman och mormor skyllde dock det inträffade på henne. En liknande sak som dessa hände i Peru med hennes mosters man, med det var inte lika illa och hon är inte rädd för mosterns man idag, men däremot jätterädd för Anders Lahti.

Händelserna utspelade sig under hösten 2006. Anmälan dröjde till i mars i år eftersom hon inte fick berätta om händelserna för någon. Det hela kom fram igen vid en fest hemma hos mamman på hösten 2010, då hon berättade vad som hänt för Kerry Thorell och en annan av mammans väninnor. Anders Lahti, som var ganska berusad, sade vid tillfället något om att både hon och hans biologiska dotter Carolin ”var väldigt attraktiva kvinnor” och att han kunde ”göra det igen” om de ville. Kort därefter flyttade hon och mamman hem till Kerry, men de återvände snart till Anders Lahti eftersom de inte hade några pengar. Det fungerade dock inte att bo hos honom, hon fick panikattacker och kunde inte vistas i samma rum som han och de flyttade ut i maj i år. Den senaste tiden har hon inte gått i skolan och tänkt mycket på rättegången. De två senaste veckorna har hon knappt kunnat sova och varit tvungen att ta sömntabletter.

Anders Lahti

Han och B gifte sig i juni 2003. När allt var klart med giftermål och permanent uppehållstillstånd för B bestämde de sig för att skaffa barn. B blev gravid 2004 och de fick en dotter 2005. Han adopterade A ”i samma veva” och hon kom till Sverige som elvaåring en månad innan dotterns föddes. Han träffade A första gången på

Arlanda. De bodde först på Tuna, men då deras yngsta dotter förolyckades i lägenheten ville de inte bo kvar, utan flyttade till Rödkallens väg 2006.

Han är kärleksfull och kramig som person, men har varit noggrann med att inte anspela på något sexuellt då han kramat A. Vid det första tillfället som är aktuellt här satt han nära A och hjälpte henne med läxorna. Hon tog då hans hand och placerade den mellan sina ben. Han undrade vad hon ville med detta, men tänkte att hon ville visa honom något där. Han undersökte hennes kön med fingrarna - han är finmekaniker och kan "se" med fingrarna - på grund av att han fått höra att A blivit utsatt för någon form av sexuellt handling under sin tid i Peru och ville se om hon var oskuld. Han kunde konstaterade att hon var det, eftersom han inte kom in i slidmynningen med fingrarna då mödomshinnan satt i vägen. Han klappade sedan A på "muttan" och sade att hon skulle "vara rädd om den".

Några månader senare låg han och A och tittade på TV, då samma sak hände. Vid detta tillfälle konstaterade han dock att det skett en förändring; han kunde föra in fingrarna och kände att det inte fanns någon mödomshinna och att A således inte var oskuld längre. Han avslutade då undersökningen och frågade vad som hänt, om hon blivit våldtagen eller någon gjort illa henne.

Det gick omkring två månader mellan dessa händelser. De utspelade sig kring årsskiftet det år A fyllde 15 år, första gången innan födelsedagen och andra gången i november/december efter densamma. Han kan anknyta detta till att de några månader innan femtonårsdagen varit i Peru, där det hölls en stor födelsedagsfest för A och han bl.a. förde fram henne i en kortege.

A berättade om händelserna det för B strax efter det hade inträffat. Första gången det fördes på tal förnekade han, eftersom A hade tendenser till att ljuga väldigt mycket och han ville markera att om man gör det blir man inte trodd när det händer något allvarligt.

Det var en fest i hemmet under 2010, han är osäker på om det var en nyårsfest eller en fest på hösten som A sagt. Han blev irriterad över att A tog upp största platsen och höll på med datorn och började därför ta kort på henne, eftersom han visste att det irriterar henne och skulle få henne att gå ut. Han följde efter A när hon gick och hörde vad som diskuterades i det andra rummet, varvid han sade något i stil med ”nästa gång ska vi göra det ordentligt”. A och B flyttade strax efter festen och i april/maj 2011 flyttade de till egen lägenhet.

Han inser att det var fel att göra som han gjorde, det hade varit bättre att åka till en gynekolog med A. Han vet inte riktigt hur han tänkte vid tillfällena. Han tror inte att det var en sexuell invit från A första gången, men andra gången kan det ha varit det. Han visste inte syftet med att hon förde hans fingrar till slidan, men hon kunde exempelvis ha haft en böld eller liknande som hon inte ville visa direkt för mamman eller honom. Hans och A:s relation har inte varit så bra och det kan ha varit någon form av gest av förtroende från henne.

B

Hon fick kännedom om vad som hänt en tid efter att dottern Vanja dött, hon var bara ett år och två veckor. A berättade precis när de skulle iväg på en resa med hennes mamma. Hon visste inte vad hon skulle göra och frågade Anders Lahti om det A sagt var sant. Denne förnekade och sade att A bara sagt så i syfte att få dem att separera. Hon rådfrågade då sin mor, som sade att ett äktenskap inte bara kan brytas, och det slutade med att hon inte trodde på A, utan blev arg på henne för att denna hittat på allting.

När A kom till Sverige var hon 11 år. Händelserna skedde samma år som den yngsta dottern avled, det vill säga 2006.

Anders erkände vad han gjort vid en tillställning med vänner hemma hos henne i augusti 2010. Han var full, tog kort på A och ofredade denna tills hon började gråta och gick till sitt rum. Hon och en väninna vid namn Nelly gick efter A, som öppnade sig för dem och åter talade om vad som hänt. Hon och väninnan Kerry Thorell var i ett rum, då Anders kom in. Hon sade att hon aldrig skulle ha gift sig med honom om hon vetat att något sådant här skulle ske och frågade om han skulle göra om det, varvid han svarade att ”om A vill gör jag det så klart”.

A har berättat att hon och Anders satt och tittade på tv i soffan med någon form av täcke över sig, och att Anders under täcket tog på henne över benen tills han kom till hennes ”del”. Vid ett annat tillfälle satt hon i samma rum som de två och gick ut ett slag. När hon åter kom in tog Anders bort sina händer från täcket ”som om ingenting hänt”. A har sagt att det hände vid fler än två tillfällen.

Kerry Thorell

Vid ett tillfälle var hon på fest hos B och Anders Lahti, vilket inledningsvis var trevlig. Anders ville fotografera A, men denna sade nej och det blev ”konstigt”. A blev upprörd och gick till sitt rum och hon, B, och en annan vän följde efter. A ville först inte berätta varför hon var så upprörd, men sade att ”mamma vet”. Då hon frågade B vad A menade med detta berättade A att Anders hade försökt ”ge sig på” henne, och tafsat på henne när hon var yngre, men att B inte trodde på henne.

Hon stannade kvar över natten och låg i samma rum som A och B och talade på spanska. Anders kom in och ville veta vad de pratade om. Han var full och förklarade vad han gjort och beskrev att han stoppat fingret i A:s slida då hon var mindre, samt sade att han ”kände att det var blött”, att han ”skulle göra det igen om A vill” och att A ”ville det från början”.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNINGAR

Begånget brott

Vad har Anders Lahti gjort?

Anders Lahti har erkänt att han vid två tillfällen berört A:s könsorgan. Med hänsyn till att A inte varit helt säker på antalet tillfällen och endast kunnat redogöra klart för två individuella händelseförlopp är annat inte visat än att det varit fråga om just två händelser, som enligt såväl A som Anders Lahti ska ha utspelat sig tämligen nära inpå varandra.

Som framkommit råder det delade meningar om såväl *när* de två händelserna ska ha utspelat sig som *vad* Anders Lahti egentligen gjort.

I fråga om tidpunkten för händelserna har såväl A som B har förklarat att det rörde sig om hösten 2006, medan Anders Lahti velat förlägga dem två år senare. Som stöd för sina hågkomster har både A och B relaterat händelserna till den späda systems bortgång. Eftersom denna tragiska olycka lämnat bestående minnen hos alla i familjen kunde man förvänta sig att de skulle komma till samma slutsats om tidpunkterna, men Anders Lahti har i stället anknutit händelserna till festligheter i samband med A:s femtonårsdag. Som närmare kommer att behandlas nedan är dock Anders Lahtis redogörelse för vad som faktiskt hänt inte helt trovärdig, och det går dessutom inte att komma ifrån att det finns ett motiv för honom att förlägga tidpunkterna i anslutning till A:s femtonårsdag för att få händelserna att framstå som mindre allvarliga.¹ Tingsrätten sätter vid en samlad bedömning av vad som framkommit tilltro till A och B:s samstämmiga uppgifter och utgår därmed från att

---

¹ För straffbarheten saknar detta dock under alla förhållanden betydelse, eftersom A stod under Anders Lahtis vårdnad på sätt som sägs i 6 kap. 4 § andra stycket brottsbalken.

händelserna utspelat sig under hösten 2006. A, som är född i oktober 1993, var därmed som äldst 13 år gammal vid tiden för händelserna.

Anders Lahti har uppgett att han inte fört in något finger i A:s slida vid det första, men väl det andra, tillfället. I frågan om vad Anders Lahti egentligen gjort vid respektive tillfälle vill tingsrätten inledningsvis säga att hans förklaringar om att han berört den då som mest tretton år gamla A för att ”kontrollera om hon var oskuld”, samt att han vid det första tillfället kunde konstatera att hon var det utan att föra in fingret i slidan, framstår som mindre trovärdiga. Man kan till en början fråga sig varför han över huvud taget skulle göra något sådant; han har menat att A ”ville visa honom” något, men vad det ska ha varit har han uppenbarligen själv inte vetat riktigt och A har enligt hans egna uppgifter inte sagt något om detta. De uttalanden han – visserligen i berusat tillstånd – gjort om händelsen vid festen 2010 rimmar inte heller, ens i hans egen version, särskilt väl med påståendet om en ”undersökning”. Framförallt är dock hans faktiska uppgifter om den första ”undersökningen” och vad han därvid kunnat konstatera svåra att godta i sig. Helt oavsett att det är omstritt om man över huvud taget kan märka att en kvinna haft samlag genom att undersöka det som brukar kallas mödomshinna så sitter denna innanför slidmynningen, och det är omöjligt att dra några slutsatser om dess tillstånd utan att föra in fingret i slidan. Med hänsyn till detta ska A:s uppgifter om vad som hänt vid det första tillfället läggas till grund för bedömningen och det är därmed utrett att Anders Lahti vid båda tillfällena fört in åtminstone ett finger i hennes slida.

Anders Lahtis handlande ska rubriceras som två fall av våldtäkt mot barn

Enligt 6 kap. 4 § första stycket ska den som har samlag med ett barn under 15 år, eller med ett sådant barn genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag, dömas för

våldtäkt mot barn. Om brottet med hänsyn till omständigheterna är att anse som mindre allvarligt döms i stället enligt 5 § för sexuellt utnyttjande av barn.

Som Högsta domstolen redovisat i rättsfallen NJA 2008 s. 1096 nr. I och II har lagstiftaren utformat 6 kap. 4 § i nära anslutning till bestämmelsen om våldtäkt i 1 §, med de viktiga skillnaderna att det i 4 § inte krävs våld eller hot och att eventuellt samtycke från barnets sida inte befriar från ansvar.² Avgränsningen av de sexuella handlingar som ska anses jämförliga med samlag ska också i princip sammanfalla i de två bestämmelserna, varvid man vid bedömningen ska ta sikte på kränkningens art och inte sexualhandlingen som sådan, med samlaget som jämförelsenorm. Till handlingar som i enlighet med detta kan anses jämförliga med samlag räknas enligt förarbetena att föra in föremål eller fingrar i en kvinnas underliv, medan att onanera åt en annan person inte räknas dit. I de båda fallen fann HD att det inte varit fråga om handlingar som kunde jämföras med samlag, varvid man i nr. II uttalade att beröringen inte till någon del inneburit penetration.

I detta fall har dock Anders Lahti vid två tillfällen fört in fingrar i - penetrerat - A:s underliv, vilket i enlighet med det nyss sagda får anses jämförligt med samlag. Huruvida Anders Lahti haft direkt sexuella motiv för sitt agerande eller inte saknar betydelse för straffbarheten; det avgörande är att det haft en klart sexuell prägel och varit ägnat att tydligt kränka A:s sexuella integritet. Med hänsyn till att A var som mest 13 år vid tillfällena, medan Anders Lahti var 55 år gammal och hennes adoptivfar, kan gärningarna inte anses som mindre allvarliga, utan han ska dömas för två fall av våldtäkt mot barn.

---

² Se till detta stycke de av HD i rättsfallet återopade uttalandena i prop. 2004/05:45, s. 45 f, 71, 135 f och 143.

Skadestånd

Anders Lahti ska ersätta A för den kränkning han orsakat henne genom våldtäkterna. Med hänsyn till gärningarnas allvar är det begärda beloppet skäligt och ska utdömas.

Påföljd

Anders Lahti är tidigare ostraffad och lever under ordnade förhållanden.

Minimistrafvet för våldtäkt mot barn är två års fängelse. Enligt vad som framkommit har Anders Lahtis agerande visserligen inte medfört någon smärta, men det faktum att det är fråga om två våldtäkter med kort mellanrum och framförallt att de riktats mot hans adoptivdotter i det egna hemmet medför att det samlade straffvärdet ändå inte understiger två år och sex månaders fängelse. För brottslighet av denna allvarliga art och med ett så högt straffvärde kan påföljden inte bli annan än ett fängelsestraff. Även om gärningarna är fem år gamla kan det med hänsyn till brottens natur, A:s ålder och vad som framkommit om orsaken till att brotten anmäldes först i år inte anses vara fråga om så utdragen lagföring att strafftiden ska sänkas på grund av detta. Eftersom det inte heller i övrigt finns några skäl att sätta straffet till kortare tid än vad straffvärdet motiverar ska Anders Lahti dömas till fängelse i två år och sex månader.

Brottsofferfond och ersättning

Eftersom Anders Lahti dömts för brott som kan medföra fängelse ska han betala föreskriven avgift till brottsofferfond. Anders Lahti har dessutom förmåga att återbetala en del av kostnaden för sitt försvar och för målsägandebiträdet till staten.

LULEÅ TINGSRÄTT

DOM
2011-10-26

B 684-11

Brottmålsenheten

Häktning

För våldtäkt mot barn är det som nyss nämnts inte stadgat lindrigare straff än två års fängelse. Eftersom det med hänsyn till vad som framkommit inte är *uppenbart* att skäl för häktning saknas ska Anders Lahti därför häktas och stanna kvar i häktet till dess domen vinner laga kraft mot honom i ansvarsdelen.

Sekretess

Sekretessen för uppgifterna om A:s och B:s identiteter, som förebringats inom stängda dörrar, ska bestå i målet.

ANVISNINGAR FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (DV 400)

Skriftligt överklagande av domen adresserat till Hovrätten för Övre Norrland ges in till tingsrätten **senast den 16 november 2011**.

Prövningstillstånd krävs om domen endast överklagas i fråga om skadestånd.

Beslutet om häktning för överklagas för sig, utan någon tidsbegränsning.

Prövningstillstånd krävs inte för ett sådant överklagande.

På tingsrättens vägnar

Benny Wernqvist

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens dom-

skäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.